

Nr 205.

Ankom till riksdagens kansli den 8 juni 1920 kl. 4 e. m.

Utlåtande i anledning av väckta motioner om anslag till utförande av byggnadsarbeten vid kronprinsessan Viktorias kustsanatorium i Barkåkra.

(3:e avd.)

Uti två till statsutskottets förberedande behandling hänvisade likalydande motioner, väckta, den ena inom första kammaren, nr 66, av friherre *R. Barnekow* och den andra inom andra kammaren, nr 104, av herr *L. Borggren*, har hemställts,

att riksdagen måtte bevilja kronprinsessan Viktorias kustsanatorium i Barkåkra ett anslag av 269,856 kronor 50 öre att användas till utförande av de arbeten, som finnas angivna å motionerna bilagda, av byggnadsingenjör *Alb. Hermansson* i Lund uppgjorda kostnadsberäkningar (och ritning).

Till stöd för sitt förslag hava motionärerna anfört följande:

»Kronprinsessan Viktorias kustsanatorium i Barkåkra vid Skelderviken grundades genom frivilliga gåvor, och har verksamheten där pågått året om sedan 1903, till början med plats för 40 patienter. Sanatoriet har efter hand utvidgats, så att sedan 1910 plats därstädes finnes för 180 patienter.

Till denna senare utvidgning, varigenom den ursprungliga byggnadsplanen fullbordades, beviljade riksdagen 1907 ett anslag av 200,000 kronor, varjämte 100,000 för samma ändamål skänktes av ett sterbhus i Stockholm.

Sanatoriet, byggt som ett modernt lasarett, är huvudsakligen avsett för behandling av barntuberkulos, s. k. kirurgisk tuberkulos hos barn.

Bihang till riksdagens protokoll 1920. 6 saml. 84 häft. (Nr 205.)

Under senare år ha även vuxna personer med sådan sjukdom mottagits. Enligt läkares utsago äro fallen ofta svåra sådana, som förut utan framgång behandlats på andra sjukhus, och ändock lyckats dem där i flertal fall bliva förbättrade, ganska många bliva fullt återställda.

Behandlingen går även ut på att göra dem arbetsdugliga och självförsörjande. Sanatoriet är sålunda ett led i vanförevården. Det har i klimatiskt hänseende ett synnerligen fördelaktigt läge i barrskog med god sandstrand.

För driften erhålles statsanslag, varjämte ett antal landsting lämna bidrag. Nästan alla patienterna äro mindre bemedlade och avgiften är endast en krona per dag, vanligtvis utgående från respektive kommuner.

Under krisåren ha endast de för ögonblicket ovillkorligen nödvändiga reparationerna kunnat utföras, och mycket av inventarierna, särskilt linnet, är uppslitet.

För tillstyrkan till fortsatt statsbidrag för driften uppställde kungl. medicinalstyrelsen för några år sedan det villkoret, att alla golv skulle beläggas med linoleummattor. En del av golvytan blev då belagd, men när det efter krigsutbrottet blev omöjligt att skaffa linoleum, fick styrelsen Kungl. Maj:ts tillstånd till uppskov därmed. Efter nästa inspektion på sanatoriet kan förväntas, att villkoret om linoleummattor blir oavvisligt, då varan nu finnes i marknaden, men till betydligt förhöjda priser.

Taken av papp kunna nu icke längre hållas täta med tjärning, varför annat skyddande täckningsämne måste läggas ovanpå för att icke byggnaderna skola taga allt för stor skada.

Länge har det varit ett önskemål att i väster mot havet bygga en sol- och ligghall sammanhängande med huvudbyggnaden. Dess läge skulle vara synnerligen lämpligt för detta ändamål och samtidigt vunnes också den fördelen, att man kunde använda denna ligghall för evakuering växelvis av de fullt belagda sjuksalarna. Denna byggnad skulle uppföras av sten, liksom förutvarande byggnader där och göras användbar året om. Det platta taket kan i denna orts milda klimat användas för sol- och luftbad mer än sex månader av året.

Under mulna dagar och i kyligt väder skulle elektriska bågglampor användas till bestrålning i stället för solljuset. En sådan anordning enligt förslag och kostnadsberäkning från Finseninstitutet i Köpenhamn är en mycket betydelsefull faktor vid behandlingen av barntuberkulos, i det läkningen av dessa vanligtvis fleråriga sjukdomsfall ofta i hög grad befördras och vårdtiden således förkortas.

Enär många av sanatoriets patienter äro vuxna och ofta i ett sådant tillstånd, att de icke själva kunna förflytta sig, blir behovet av hiss inom sjukhusbyggnaden alltmer trängande.

Utvidgning av förrådsrummen är också behöflig.

Sanatoriets ekonomi är nu egnad att ingiva allvarliga bekymmer, och ingen möjlighet lär finnas att på enskild väg eller genom bidrag från anslagsbeviljande landsting erhålla ens någon mindre del av det nödvändiga beloppet.

De motionerna närlagda kostnadsberäkningarna finnas bifogade detta utlåtande (Bil. 1—4.)

Över ifrågavarande motioner har utskottet i vederbörlig ordning inhämtat medicinalstyrelsens yttrande, vilket såsom bilaga närslutes detta utlåtande, (Bil. 5.) varjämte intendenten hos byggnadsstyrelsen O. Hökerberg i en till utskottet ingiven P. M. förklarar, att skäl till erinran mot de i ärendet framlagda beräkningarna rörande kostnaderna för tillbyggnad av ifrågavarande sanatorier icke föreläge.

Att på grund av framställning av enskilda motionärer tillstyrka anslag för det ändamål, varom nu är fråga, har utskottet ansett synnerligen tveksamt. Med hänsyn till det bekymmersamma läge, vari sanatoriets ekonomi befinner sig, samt det förtjänstfulla arbete i kampen emot den skrofulösa tuberkulosen, sanatoriet inlagt, har utskottet emellertid funnit sig böra i viss utsträckning tillmötesgå motionärernas förslag.

*Utskottets
yttrande.*

Såsom medicinalstyrelsen erinrat, utgår jämlikt kungl. kungörelsen den 13 juni 1919 angående ändrad lydelse av § 2 i kungörelsen den 27 juni 1914 angående statsbidrag för uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter m. m. dylikt bidrag med högst hälften av den enligt vederbörligen granskade räkenskaper funna verkliga byggnadskostnaden, däri ej inberäknad kostnaden för anskaffande av byggnadstomt, dock med den inskränkning, att statsbidraget icke må överskrida 2,000 kronor för varje sjukplats, vederbörande anstalt beräknas rymma. Kustsanatorier och därmed jämförliga anstalter beröras icke av dessa författningar, men hava de i dem uppställda principerna i viss grad beaktats vid avgörandet av frågor angående byggnadsbidrag från statens sida till dylika sjukvårdsanstalter.

I den av motionärerna begärda anslagssumman, 269,856 kronor 50 öre ingå dels utgifter, som i egentlig mening kunna och böra räknas till kostnader för nybyggnader o. d., dels utgifter, som avse komplette-

ring av utrustning, inventarier m. m. ävensom underhåll. Till den förra gruppen kunna inräknas följande utgifter:

»Tillbyggnad för ligghallar vid kustsanatoriet i Barkåkra»	kronor 91,861: —
»Sjukhiss i befintliga hisschaktet, stora byggn.... »	27,000: —
»Förrådsbyggnad med inrede»	5,000: —
	<hr/>
	Summa kronor 123,861: —

Enligt vad medicinalstyrelsen i sitt utlåtande anfört, uppgår sanatoriets totala byggnadskostnad, däri ej inberäknat kostnader för byggnadstomt och inventarier, till 455 000 kronor. Sammanlägges detta belopp med det nu begärda, 123,861 kronor, blir summan 578,861 kronor, varav hälften utgör 289,430 kronor 50 öre, ett belopp, som väsentligt understiger summan 323,861 kronor eller det belopp, varmed, om motionärernas framställning i fråga om byggnadsbidrag bifalles, staten skulle komma att i och för byggnadsarbeten vid anstalten bidraga. Detta skulle således icke stå i överensstämmelse med den för bidrag till tuberkulossjukvårdsanstalter uppställda principen, att detta bidrag icke får överskjuta halva byggnadskostnaden. Med hänsyn härtill har utskottet, som funnit de ifrågasatta arbetena erforderliga samt anbuden å arbetenas utförande fördelaktiga, ansett sig böra tillstyrka, att sanatoriet beviljas statsbidrag härtill med 89,430 kronor 50 öre, utgörande det belopp, sanatoriet enligt ovanberörda bestämmelser högst kan erhålla. Enligt vad utskottet inhämtat, kommer sanatoriet att erhålla resterande erforderligt belopp genom bidrag från annat håll.

Beträffande härefter de utgiftsgrupper, som avse komplettering av utrustning, inventarier m. m. samt underhåll, får utskottet, i likhet med medicinalstyrelsen, framhålla, att dessa poster egentligen böra bestridas av medel, för vilka statens till sanatoriet lämnade driftkostnadsbidrag är avsett. Med hänsyn till vad som anförts till stöd för framställningen om anslag till anstaltens tak samt till »Nyanskaffning för ljusbehandlingen» har utskottet emellertid funnit sig böra förorda, att särskilda medel härtill anvisas. Dessa, tillhopa 74,037 kronor, torde böra uppföras å tilläggsstat för innevarande år. Däremot har utskottet i betraktande av de konsekvenser, ett bifall till förslaget om särskilt statsbidrag för komplettering av utslitna inventarier och anskaffning av linoleummattor skulle medföra, icke ansett sig kunna tillstyrka, att särskilda medel av statsverket härtill anvisas.

Vid bifall till vad utskottet sålunda förordat, skulle anstalten alltså komma i åtnjutande dels av ett byggnadsbidrag å 89,430 kronor 50

öre, att utgå av de till bidrag för uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter anvisade anslag, dels ock av ett anslag å 74,037 kronor, vilket senare torde uppföras såsom förslagsanslag, högst.

Under åberopande av vad utskottet sålunda anfört, får utskottet hemställa,

att riksdagen må, i anledning av friherre Barnekows och herr Borggrens ovanberörda motioner,

a) såsom bidrag till utförande av vissa byggnadsarbeten m. m. vid kronprinsessan Viktorias kustsanatorium i Barkåkra bevilja ett anslag å 89,430 kronor 50 öre, att av de utav riksdagen beviljade anslag till bidrag för uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter utgå utan hinder av de för dessa anslag av riksdagen bestämda villkor; med skyldighet dock för vederbörande att underkasta sig de föreskrifter med avseende å förstberörda anslags åtnjutande, som av Kungl. Maj:t må bestämmas,

b) för utförande av vissa reparationsarbeten å nämnda sanatorium m. m. å tilläggsstat för år 1920 anvisa ett förslagsanslag, högst, 74,037 kronor.

Stockholm den 8 juni 1920.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *S. H. Kvarnzelius, J. Nilsson* i Skottlandshus, *N. A. Nilsson, H. F. Lamm, Ollas A. Ericsson, H. M. Bäckström, J. L. Widell, C. G. Ekman, O. U. B. Olsson, O. Bergqvist, E. A. Hallin* och *C. I. Asplund* samt från andra kammaren: herrar *J. Jönsson* i Revinge, *O. H:son Waldén, S. Bengtsson* i Norup, *P. B. Nilsson* i Landeryd, *W. Bäckström, C. R. Jansson* i Falun, *J. Erlansson, A. J. Andersson* i Gävle, *O. Nilsson* i Örebro, *S. E. J. Lübeck, K. A. W. Björck* och *J. D. Norman*.

Bilaga 1.

För Kustsanatoriet i Barkåkra erforderliga utrustningar.

1).	Komplettering av utslitna inventarier	Kr. 35,000: —
2).	Nyanskaffningar för ljusbehandlingen enligt kostnadsförslag från Finsensinstitutet, Köpenhamn:	
	2 st. 75 amp. lampor	Kr. 930: —
	1 st. fördelningstavla därtill	» 1,050: —
	3 st. 20 amp. lampor	» 900: —
	1 st. fördelningstavla därtill	» 1,100: —
	1 st. dynamo med tavla	» 10,500: —
	Installation och ledningar	» 2,976: —
		» 17,456: —
3).	Sjukhiss i befintliga hisschaktet, stora byggn.	» 27,000: —
		<u>Kronor 79,456: —</u>

Lund i januari 1920.

Alb. Hermansson.

Bilaga 2.

Diverse arbeten å byggnaderna vid Kustsanatoriet i Barkåkra.

1).	<i>Huvudbyggnaden:</i>	
	A). Nytt tak av eternit med nödigt plåtarbete	Kr. 24,180: —
	B). Linoleummattor med underlagspapp och avjäm. »	20,300: —
		44,480: —
2).	<i>Förbindelsegången:</i>	
	A). Eternittak som ovan	» 1,776: —
	B). Linoleummattor som ovan	» 3,306: —
		5,082: —
3).	<i>Mellanbyggnaden:</i>	
	A). Eternittak som ovan	» 6,916: —
	B). Linoleummattor som ovan	» 2,277: 50
		9,193: 50
4).	<i>Kontorsbyggnaden:</i>	
	A). Eternittak som ovan	» 11,030: —
	B). Linoleummattor som ovan	» 4,000: —
		15,030: —
5).	<i>Epidemisjukhuset:</i>	
	A). Eternittak som ovan	» 6,950: —
	B). Linoleummattor som ovan	» 5,225: —
		12,175: —
6).	<i>Annexbyggnad 1.</i>	
	A). Eternittak	» 2,909: —
	B). Linoleummattor	» 1,850: —
		4,759: —
7).	<i>Stallbyggnaden:</i>	
	Eternittak	Kr. 2,820: —
8).	<i>Förrådsbyggnad med inrede</i>	» 5,000: —
		<u>Kronor 98,539: 50</u>

Lund i januari 1920.

Alb. Hermansson.

Bilaga 3.

Tillbyggnad för ligghallar vid Kustsanatoriet i Barkåkra.

1). Huvudbyggnaden:		
A). Grundar, murar, bjälklag, golv, snickeri, målning, glas och beslager	Kr. 55,540: —	
B). Värme och sanitära anläggningar	» 13,400: —	
C). Elektrisk anläggning	» 2,500: —	71,440: —
2). Förbindelsegången:		
A). Grundar, väggar, bjälklag, golv, snickerier, målning glas och beslager	Kr. 13,851: —	
B). Värmeledning	» 1,200: —	
C). Elektrisk anläggning	» 250: —	15,301: —
3). Soltält å övre terrassen	Kr. 5,120: —	
		Kr. 91,861: —

Lund i januari 1920.

Alb. Hermansson.

Bilaga 4.

Sammanställning.

Enligt bilaga 1	Kr. 79,456: —
» » 2	» 98,539: 50
» » 3	» 91,861: —
	Kr. 269,856: 50

Lund i januari 1920.

Alb. Hermansson.

Bil. 5.

Till Riksdagens statsutskott.

Med bifogande av tryckta exemplar av två inom riksdagen väckta motioner, nr 66 i första kammaren och nr 104 i andra kammaren, båda avseende beviljande av anslag å 269,856 kronor 50 öre såsom bidrag till utförande, enligt uppgjorda kostnadsberäkningar och ritningar, av vissa nybyggnads- med flera arbeten vid Kronprinsessan Victorias kustsanatorium i Barkåkra, har herr statsrådet och

t. f. chefen för Kungl. Civildepartementet i skrivelse till Kungl. medicinalstyrelsen den 5 mars 1920 meddelat Kungl. Styrelsen Kungl. Maj:ts befallning att avgiva och till riksdagens statsutskott överlämna av utskottet önskat yttrande över de väckta motionerna.

Med anledning härav har Kungl. styrelsen äran avgiva efterföljande yttrande.

Kronprinsessan Victorias kustsanatorium vid Barkåkra, vilken anstalt äges och drives av Föreningen för skrofulösa barns vård, inrymmer numera 180 av Kungl. medicinalstyrelsen godkända vårdplatser, av vilka 174 äro tillgängliga året om och de återstående 6 få varje år beläggas under tiden 1 maj—30 september.

Enligt § 2 i Kungl. kungörelsen den 27 juni 1914, angående statsbidrag för uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter m. m., utgår för nämnda ändamål statsbidrag med högst hälften av den enligt vederbörligen granskade räkenskaper funna verkliga byggnadskostnaden, däri ej inberäknat utgift för anskaffande av byggnadstomt, med den inskränkning att statsbidrag icke må (enligt paragrafens ursprungliga lydelse) överskrida ett tusen kronor för varje sjukplats anstalten beräknas rymma (d. v. s. det antal vårdplatser, för vilket anstalten är av Kungl. medicinalstyrelsen godkänd). Sistnämnda bestämmelse har genom kungl. kungörelsen den 13 juni 1919 blivit, i enlighet med ett av riksdagen fattat beslut, ändrad därhän, att siffran ett tusen höjts till två tusen. Denna senare kungörelse berör dock, såsom i densamma anges, endast sådana byggnadsföretag, som påbörjats efter ingången av år 1919.

Med tillämpning av sålunda anförda bestämmelser hava byggnadsbidrag vid förekommande tillfällen beviljats sådana anstalter, som bestämmelserna avse, nämligen "tuberkulossjukvårdsanstalter, företrädesvis tuberkulossjukstugor, tuberkulosjukhus och tuberkulosavdelningar på andra sjukvårdsanstalter". Kustsanatorier och därmed jämförliga anstalter beröras således icke av dessa båda författningar, ehuru väl de i dem uppställda principerna i viss grad beaktats vid avgörandet av frågor angående byggnadsbidrag från statens sida till dylika sjukvårdsanstalter. Exempelvis har detta varit fallet, senast, med väckt fråga om beviljande av byggnadsbidrag till kustsanatoriet Apelviken. I detta ärende har medicinalstyrelsen till Kungl. Maj:t avgivit ett den 12 februari 1920 dagteeknat utlåtande, däri styrelsen, enär det av vederbörande begärda bidraget av 228,000 kronor även sammanräknat med samma anstalt förut beviljade byggnadsbidrag icke skulle kunna anses uppgå till det i förberörda nådiga kungörelse den 13 juni 1919 angivna maximum av 2,000 kronor per sjukplats, på grund härav och av i övrigt anförda skäl tillstyrkt det begärda bidraget 228,000 kronor. Uti den i ämnet framlagda nådiga propositionen (nr 178) till innevarande års riksdag har vederbörande departementschef biträtt detta av styrelsen anförda skäl. Av propositionen framgår ock, att departementschefen ansett att "medel till ifrågavarande ändamål böra utgå av de till bidrag för uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter anvisade anslag", därvid emellertid uttalas, "att riksdagen emellertid icke förutsatt, att de till bidrag för uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter anslagna medel skulle användas för kustsanatorier" — i överensstämmelse således med vad medicinalstyrelsen här ovan anför — "samt att i allt fall de villkor, som riksdagen fäst vid anslagen till tuberkulossjukvårdsanstalter, icke medgiva Kungl.

Mått att av dessa anslag utdela bidrag i proportion till hela byggnadskostnaden, som här ifrågasättes'', varför riksdagens samtycke i ärendet borde inhämtas.

Vad nu beträffar föreliggande fråga om beviljande av ett anslag till utförande av vissa arbeten m. m. vid Kronprinsessan Victorias kustsanatorium, så ingå i den begärda summan 269,856:50 dels utgifter, som i egentligaste mening kunna och böra räknas till kostnader för nybyggnader o. d., dels utgifter, som avse komplettering av utrustning (inventarier m. m.) ävensom underhåll, och det torde nu bliva nödigt att skilja dessa båda utgiftsgrupper åt. I den förra gruppen kunna inräknas följande utgifter:

''Tillbyggnad för ligghallar vid kustsanatoriet i Barkåkra'' Kr.	91,861:—
''Sjukbuss i befintliga hisschaktet, stora byggn.''	''	27,000:—
''Förrådsbyggnad med inrede''	''	5,000:—

Summa Kronor 123,861:—

Dessa nybyggnadsarbeten, som icke avse vinnande av ett förhöjt antal vårdplatser, äro dock, enligt Kungl. styrelsens åsikt, ägnade att väsentligt öka anstaltens förmåga att bereda dess patienter god och lämplig vård och giva således från denna synpunkt icke anledning till anmärkning från Kungl. styrelsens sida.

Genom kungl. brev den 28 juni 1907— utfärdat sålunda innan här ovan angivna principer för utdelande av statens bidrag till uppförande m. m. av tuberkulosjukvårdsanstalter fastslagits — har ifrågavarande kustsanatorium beviljats ett byggnadsbidrag av 200,000 kronor. Detta belopp sattes då icke i någon viss relation till byggnadskostnaden, patientantalet etc. Sammanläggas dessa 200,000 kronor med nu begärda byggnadsbidrag 123,861 kronor, blir summan 323,861 kronor. Därest nu bestämmelserna i de båda kungörelserna den 27 juni 1914 respektive den 13 juni 1919 bleve, analogivis, tillämpade i detta fall, skulle, om meranämnda 123,861 kronor beviljades, statens bidrag till byggnadskostnader vid Kronprinsessan Victorias kustsanatorium hava uppgått till cirka 1,790 kronor per sjukplats, således understigande ovananförda maximum av 2,000 kronor. Från denna synpunkt synes således ej heller vara något att erinra. Vad däremot angår den andra faktorn, nämligen att statsbidraget ej må överstiga halva byggnadskostnaden, ställer sig saken annorlunda. Enligt av anstaltens läkare lämnad uppgift av innevarande år till Svenska nationalföreningen mot tuberkulos (avsedd för intagande i dess publikation ''Tuberkulosanstalter i Sverige'') har anstaltens totala byggnadskostnad, däri ej inräknade kostnader för byggnadstomt och inventarier, uppgått hittills till 455,000 kronor. Sammanlägges detta belopp med beloppet 123,861, blir summan 578,861 kronor; hälften härav utgör 289,430 kronor 50 öre, ett belopp som åtskilligt understiger summan 323,861 kronor eller det belopp, varmed, om motionärernas framställning i fråga om byggnadsbidrag bifalles, staten skulle komma att i och för byggnadsarbeten vid anstalten bidraga. Detta skulle således icke stå i överensstämmelse med den för bidrag till tuberkulosjukvårdsanstalter uppställda principen att detta bidrag icke får överskrida halva byggnadskostnaden.

Utöver vad Kungl. styrelsen nu anfört i fråga om de begärda byggnadsbidragen vill Kungl. styrelsen emellertid framhålla, att, ehuru väl, såsom styrelsen redan framhållit, en tillbyggnad av anstalten i av motionärerna föreslagen riktning skulle

för densamma vara av värde, frågan härom synes vara alltför litet utredd. Helt naturligt har inom ramen för enskilda motionärers framställning ärendet icke kunnat bliva så ingående och detaljerat utrett, som fallet kunde blivit, om ärendet fått genomgå den mera omfattande och visserligen tidsödande, men säkrare utredning, som vinnes genom att ärenden av detta slag i den för desamma sedvanliga ordningen hänskjutas till förberedande prövning av Kungl. byggnadsstyrelsen och medicinalstyrelsen. Därjämte vill Kungl. medicinalstyrelsen framhålla, att Svenska nationalföreningen mot tuberkulos på uppdrag av Kungl. Maj:t år 1917 tillsatt en kommitté för en omfattande utredning i och för åtgärder till tuberkulosens bekämpande. Denna kommitté har å sitt program upptagit även frågan om den kirurgiska tuberkulosen, den sjukdom som företrädesvis behandlas på ifrågavarande sanatorium i Barkåkra. Enligt vad Kungl. styrelsen har sig bekant äro trenne ledamöter av sagda kommitté — bland dem en överläkare vid ett annat av landets kustsanatorier — stadda på studieresa i Schweiz för att taga speciell kännedom om anstaltsvård för fall av kirurgisk tuberkulos. Då det synes Kungl. styrelsen icke osannolikt, att genom denna kommitté kunna framkomma rön, som bliva av stort värde för bedömandet av frågan huru vårt eget lands anstalter för fall av nyssnämnda sjukdom böra lämpligast vara anordnade, ligger även häri, enligt Kungl. styrelsens åsikt, ett skäl i att icke nu fatta beslut i fråga om de vid kustsanatoriet i Barkåkra planerade nybyggnaderna, vilka för övrigt icke synas vara av så trängande behov påkallade, att icke åtminstone någon tids uppskov med deras uppförande skulle kunna utan olägenhet äga rum. Detta Kungl. styrelsens uttalande avser emellertid endast den planerade tillbyggnaden för ligghallar, beräknad till en kostnad av 91,861 kronor. De återstående tvenne posterna: sjukhissen, å 27,000 kronor, och förrådsbyggnaden med inrede, å 5,000 kronor, kunna visserligen, även de, anses ej hava erhållit full utredning, men äro å andra sidan helt fristående från frågan rörande det resultat, vartill förenämnda kommitté kan komma. I följd härav och då särskilt sjukhissens anskaffande synes vara angeläget, anser Kungl. styrelsen sig böra förorda dessa båda anslag.

Efter att sålunda något hava sysselsatt sig med de bidrag, som närmast kunna inräknas såsom *byggnadsbidrag*, övergår Kungl. styrelsen till övriga delar av motionärernas framställning. Av dessa vill Kungl. styrelsen främst uppehålla sig vid de under rubriken "Diverse arbeten — —" etc., punkterna 1—7 angivna, samtliga avseende dels viktiga underhållsarbeten, dels förbättrad inredning. Såsom jämväl Kungl. styrelsen varit i tillfälle vitsorda, äro en hel del av anstaltens tak i behov av grundlig reparation, för att icke byggnaderna skola taga allvarlig skada. Mot den härför föreslagna åtgärden, nämligen påläggning i en del fall av "nytt tak av eternit med nödigt plåtarbete", och likaså mot inredningens förbättrande genom anskaffande och påläggning av linoleummattor — där sådana ännu saknas — har Kungl. styrelsen ingen annan anmärkning att göra, än den redan ovan generellt framställda, att detaljerad utredning saknas om kostnaderna härför. Kungl. styrelsen är således icke i tillfälle att i någon som helst mån kontrollera de beräknade kostnadernas riktighet. Emellertid synes takens förbättrande vara en angelägenhet av rätt brådskande natur, och vad linoleummattorna beträffar har, såsom även i motionerna angives, Kungl. styrelsen förut uppställt det villkoret för statsbidrag

till driftkostnaderna, att sådana mattor skulle i sjukvårdens intresse påläggas, ehuru väl sedermera, på likaledes i motionerna anförd grund, uppskov därmed utverkats. Kungl. styrelsen får därför förklara sig ej hava något att från densamma vidkommande synpunkt erinra mot ett beviljande av dessa under punkterna 1—8 upptagna anslag.

Samma uttalande vill Kungl. styrelsen göra beträffande de under rubriken "För Kustsanatoriet i Barkåkra erforderliga utrustningar", punkterna 1) och 2) upptagna anslagsposterna å kronor 35,000 respektive kronor 17,456. Likväl anser sig Kungl. styrelsen böra även här framställa ovan gjorda anmärkning angående ofullständig utredning. Detta gäller särskilt anslaget å 35,000 kronor till komplettering av "utslitna inventarier", beträffande vilket icke någon detaljerad kostnadsberäkning eller uppgift föreligger; endast den upplysning meddelas i motionerna, att "mycket av inventarierna, särskilt linnen, är uppslitet". Kungl. styrelsen kan således icke uttala sig om i vad mån det begärda beloppet må anses skäligt och väl avpassat för ändamålet. — Rörande åter anslaget å 17,456 kronor till "Nyanskaffningar för ljusbehandlingen" föreligger åtminstone detaljerad uppgift på de olika i anslaget ingående posterna, och har, vid den granskning av dessa Kungl. styrelsen kunnat företaga, någon särskild anmärkning mot desammas riktighet ej framkommit, då, med hänsyn till nuvarande prisförhållanden, totalkostnaden nog icke lärer understiga den angivna enligt kostnadsförslag från Finseninstitutet i Köpenhamn.

I fråga om samtliga dessa nu senast berörda anslagsposter, vilka Kungl. styrelsen här ovan ansett utgöra icke-byggnadsbidrag, vill Kungl. styrelsen emellertid ånyo framhålla, att dessa poster egentligen äro av natur att böra inräknas till utgifter för utrustning och underhåll, eller, med andra ord sagt, att de böra bestridas av medel, för vilka statens till anstalten lämnade *driftkostnadsbidrag* är avsett. Med detta skola naturligtvis täckes ej blott utgifterna till läkar- och sjukvårdspersonalens löner, patienternas utspisning med flera dylika kostnader, utan jämväl allt annat, som tillhör anstaltens drift och skötsel, således kostnader för erforderliga reparationer och anstaltens instrumentutrustning. Staten måste således, genom att bevilja anstalten driftkostnadsbidrag à kronor 1.75 per dag och patient, anses hava redan bidragit till sistnämnda kostnader. Skulle nu staten i allt fall bidraga ytterligare därtill, genom att bevilja under första rubrikens punkter 1) och 2) samt andra rubrikens punkter 1)—7) begärda anslag, skulle detta endast kunna motiveras med det bekymmersamma läge i vilket anstaltens — d. v. s. ovananförda förenings — ekonomi befinner sig. Och det kan, med hänsyn till sistnämnda för Kungl. styrelsen väl bekanta förhållande, anses vara fara värt, att föreningen av brist på medel icke kan anskaffa ifrågavarande för sjukhuset väl behöfliga utrustning eller bestrida kostnader för till och med sådana reparationer, som äro alldeles nödvändiga för byggnadernas bestånd. Skulle därför på grund av dessa för föreningen prekära omständigheter statsmakterna anse sig kunna bevilja nu ifrågavarande anslag, skulle därmed åstadkommas större möjlighet för anstalten att fylla sitt ändamål.

I handläggningen av detta ärende har förutom undertecknade deltagit medicinalrådet E. Sederholm.

B. BUHRE.

Gustaf Neander.

Gustaf Tägtström.

Stockholm den 15 april 1920.
